

DÜNYANIN BÜYÜSÜ



Hazırlayan:
Turan Horzum
Murat Şahin

KİTABIN BÜYÜSÜ

"...21. yıllar önce gezegenle taşınan yazılım mühendisi babasını düşündü. Gen bankasını o kurmuştu, gözü göz- lüğünün de mucidiydi peder. Suç dür- tüsünü önceden yok etme umuduyla safca bir buluştu anlaşılın bu. Babasının da belleğini ölmeye yakın yok etmişler- di zaten. Sıra Kuku'ya geldi sonunda.

"Benlik 'kolektif biz'in en büyük dışımadır." Şirketin sloganı du- varda koca harflerle yazılı. Gök plazanın giriş kapısındaki dev slogan canlandı zih- ninde: DNA'mız şirke- tin güvenli ellerinde...

Kırk bir gülümse- me belirdi yüzünde.

"Sadece benliğimi şirketten kurtarmak istedim. Bunun travmalarla falan ilgisi yok. Fasa fiso bunların hepsi. Kameralar yetmezmiş gibi öngörülerimi, zihnim- deki her halı, en güzel düşlerimi, kara- basanlarımı devletin benden önce bilme hakkı olduğunu düşünmüyorum. Bu meselenin çocukluğumla uzaktan ya- kından ilgisi yok. Belki o CEO'lar yapay zekaların da başkaldırarak üzere oldu- ğunu biliyorlar. Gerçeklik mücadelemi bir cam kemik kırıklığıyla hakaret ve bölücülük olarak görmeyi bırakın bu patronlar. Ben en azından zihin hapisha- nemdeki özgürce fantezilerimi bir buçuk kiloluk şu zavallı beynimde elektrik sinyallerime emanet etmek istiyorum. Şu kabloların bana sinyal göndermesini istemiyorum artık."

Erdinç BÜYÜKAŞIK
Bilinç Tutsakları
Öyküsünden/Kediye Dokunma

YAZARIN BÜYÜSÜ

Temelde hepimizin içinde bir "öteki" var düşüncesiyle doğdu öykülerim. Bu şehirde gökten yağın öykülerden birini seçip yorumlamak belki de bu anlam- da yaptığım şey de. Sonuçta insanın suskun olduğu bu coğrafyanın öyküde bir sesi olması gerekiyor. Okuyucu bu açıdan kahramanı kendisine ne kadar yakın buluyorsa bir o kadar da kendi "öteki"siyle tanışıyor diyebilirim bu açıdan.

Öyküde birçok yeni arayışımın öykü- nün izleği, atmosferini belirlediğini ifa- de edebilirim. Bu açıdan son öykü kitabım "Kediye Dokunma" hem distopik öyküleri hem de düşselliğin içindeki bir dizi öyküyü içinde barındırıyor. Kitapta- ki fantastik öğeler veya masalsi yan- lar temelde benim

kattı gerçeğin içinde bile düşlere bir zemin olduğunu düşünmemle doğdu. Cortazar'ın ve Marquez'in düşselliğinin içinde acımasız bir yüzleşmeyi sahnele- mesi gibi en sancılı hayat hikayelerinde bile kahramanın düşlerinin devam ettiğini düşünüyorum. Gerçekle düşün yolları hep bir yerlerde kesişiyor zaten kurmaca dünyada.

Erdinç BÜYÜKAŞIK

ÇARESİZLİK DÜNYANIN DIŞINA TAŞMIŞ

Turan Horzum
horzumoz@hotmail.com

Sanatsal anlamda öykünün modern devrimin merkezinde yer alma- sa da gittikçe kuramsallaştığını söyleyebiliriz. Roman üzerine binlerce kuramsal yazı mevcutken artık öykü türü üzerine de akademisyenler araş- tırma kitapları yazmaya başlamışlardır. Özellikle Amerika öykücülerinin Av- rupa'da çok yaygın okunuyor ve tanu- yor olması dünyaya da yayılmasına neden olmuştur. (Carver, Raymond vb.)

Her kurmaca yazarı roman yazma çabası içine girebilir. Türler arası geçiş, roman türünde ısrar; yetenek, daha çok tanınma, müthiş özgürlük alanı yaratma gibi nedenlerle roman her zaman başat olacaktır. Ancak bugün görülüyor ki öykü de sanatçı için yaratıcılığın verimli topraklarından. Bir yazar roman yazmadan kendimi kanıt- layamam gibi bir düşünce içinde değil artık. Çünkü öykü yoğunluğunun ve abartı- ma becerisinin kullanıldığı önemli bir alan. Bu öyle bir yoğunluk ki bizi bir şeye 'maruz' bırakır. Ve bunu öyle yapar ki nicel olarak uzunluk kısalık değil o metinde atılacak hiçbir şey olmayacak şekilde yapar.

Hepimiz biliriz ki hayat uzun bir serüvendir. An- cak öykü bunu anlatmaz. Yaşamın bir parçasını ya da alıntısını anlatır. Eğer birisi bu par- çadan yaşamın tümüne dair bir şeyler çıkarabilirse o zaman öykü daha çok roman gibi eksilmez bir tür olur. Ve en başarılı öykü bu serüvende ben ve ötekini, sıradan ya da gözle görüleni kendi üslubuyla öyle anlatır ki hiçbir şey gözümüze sokulmadan ruhumuza yerleşir.

Kadire BOZKURT'un BUZKAN- DİLLERİ kitabı da tam böyle öykü- lardan oluşuyor. Zaman yok. Ancak

bir durumdan başka bir an'a geçiş, hiç dikkate almayacağımız hayatların aslında hepimizin hayatı olabileceği acıtır bir o kadar sarsıcı öykülerle karşı karşıyayız.

Kitapta toplam 16 hikaye var. Bu hikayelerden beş tanesi çocuk anlatıcı. Onların gözüyle kadın ve aileye bakış anlatılıyor. Enstest ilişki iki hikayede geçiyor. Kadınlık hallerinin ön planda olduğu dört hikaye var.

Genel olarak söyleyebiliriz ki hika- yelerin teması aile.

Hemen hemen her hikayede sıradan insanlar konu ediliyor. Tam olarak hayata tutunabilenlerin öyküsünü de yazmıyor yazar. Sorunların çözümsüz- lüğü için bahanelere sığınan karakterler de yok. Ancak öykülerdeki bazı karak- terler, Çaresizliğin Dünya'nın Dışına Taştığının kanıtı gibi sanki.

Zor durumlarda kalınca, bıkmadan usanmadan yürüyerek kendi kendine çareyi bulanların öykülerini de anlat- mıyor Kadire BOZKURT.

Ancak hayatın sıradan akışında sıradan insanların çoğu zaman yürek para- layıcı, bazen hepimizin yaşayabileceği olayları hiç abartıya kaçmadan anlat- tıyor. Popülist davranıp önyargılarımızın duygula- rımızı yönetmesine de müsaade etmiyor. Hemen hemen hiç araya girmiyor, büyük sözler söylemiyor. Böylelikle kurmacayla ya- zarın yorumları arasındaki ilişki okuyucu olaya odaklanıyor.

Hikayelerde biçim yeniliğinden ısrarla söz edebiliriz. Örneğin anlatım teknikleri (iç konuşma, iç çözümleme, bilinç akışı, tasvir vs.) hemen hemen hiç yoktur. Hiçbir sorunu tıkıştırmıyor, sorunu gözümüzün içine sokuyor. Do- layısıyla hiçbir öyküde insanın heybetli duruşu yok.

Duygusal cümleler, karakterleri tanıma yönünde yönlendirici cümleler, yetmediği yerlerde betimlemeden söz



Kadire Bozkurt

sanatlarından yararlanma hiç yok.

Öykülerdeki kahramanlar bağır- mıyor, içinden konuşuyor sanki şimdi susma zamanı der gibi.

Derin, sert, soğuk öyküler.

Hiçbir öyküde son yok. Açık uçlu bitirilmiş.

Abartılmış duygulara da izin vermi- yor. (OVERRADET)

Öykülerde acı, hayal kırıklığı, kötü- lük, çaresizlik hepsi var. Ancak Kadire bunların peşinde değil. Ama yazar toplumun bunları ne kadar içselleştir- diğini şamar gibi vuruyor yüzümüze. O yüzden rahatsızlık duyuyoruz okur- ken. (tedirginlik)

Paragraf geçişleri sorumlu gibi gö- rünebilir. Ben bunu modern öyküde bir yenilik olarak görüyorum. Bunun zamanla, sanayi devrimiyle de ilişkisi

var. Zaman hız çağı. Okuyucu bunu bekliyor. Ayrıntıları görmek istemiyor. Dolayısıyla sorun gibi gözükken kısalt- malar, tip tanıtımlardan uzak durma- lar bir eksiklik değil.

Sonuç olarak diyebiliriz ki niçin yazdığımız, neyi yazdığımız neyi söyle- diğimizi tabii ki çok önemli. Çünkü ya- zar derdi olan insandır. İnsan ve hayat temel olmakla birlikte sanat, estetik, dil de onun dertleri arasındadır. Edebiyat eseri insanı anlatırken topluma da eğilir, bakar ve orada gördüklerini an- latır. Kadire BOZKURT tam da bunları yapıyor. Duru bir o kadar sert anlatı- mıyla kitap adından çok söz ettireceği benziyor.

Kadire BOZKURT
BUZKANDİLLERİ- Notos Kitap

Doç. Dr. Ümit Arslan
instagram: umutarslanizmir

Psikolojik Danışman Öznur Aydın
instagram: pskdanonzuraydin

ANNE- BABA KÜTÜPHANESİ

var olan sosyal ve kültürel yapı ile şu andaki var olan yapı birbirinden oldukça farklı. Bu durum iki farklı kavram ile açıklanıyor: Dijital yerli, dijital göçmen.

Teknoloji ile doğup büyüyen nesle dijital yerli deniyor. Yaşamları- nın sonraki dönemlerinde teknolo- ji ile karşılaşan, uyum sağlamaya çalışan nesle ise dijital göçmen deniyor. Tüm bu süreçlerde çağa uyum sağlayabilen, çocuklarına teknolojinin doğru kullanımını öğreten, çevrimiçi tehlikelerin fark- ında olan ve çocuklarını bu tehli- kelerden koruyan dijital göçmenle- re de -yani ebeveynlere- dijital ebeveyn deniyor.

Dijital ebeveyn olmak için bu şartlar gerekiyor ama çocukların teknolojiyi doğru kullanmayı öğ- retirken de rol model olmak gere-

kiyor. Çağa ayak uydurmak, dijital çağ hakkındaki bilgileri güncel tut- mak, teknolojiyi yerli ve zamanında doğru kullanmak gerekiyor.

Mehmet Engin Deniz kitapta çocukların gelişim dönemlerin- den, teknolojinin bu dönemlerdeki etki- lerine kadar her şeyi anlatıyor. Farklı etkin- liklere (okul öncesi, il- kokul, ortaokul ve lise kademeleri için) yer veriyor. Ebeveynlere önerilerde bulunuyor. Çocukların teknoloji kullanımı konusunda bilgilendiril- mesi gerektiğinden, okulları ile iş birliği yapılmasından ve teknolo- jiye alternatif etkinliklerin (sporsal

faaliyetler, ailecek zaman geçirme vb.) öneminden bahsediyor.

Teknoloji ve interneti kullanı- ran çocuklar için kural ve sınır olmalı, ebeveynlerin çocukların teknoloji ve internet kullanımını kontrol etmesi gerekli. Hangi sitelerde ne kadar vakit geçiriyor, sosyal medya kanala- rlarını nasıl kullanıyor, kimlerle vakit geçi- riyor bunları kontrol etmeli. Ve en önemli çocuklarıyla vakit geçirmeli.

Eğer çocuklarımızı teknoloji ve internet bağımlılığından uzak tutmak istiyorsak birlikte geçirdiğimiz süreyi artırmalı, birlik- te yapmaktan keyif alabileceğimiz aktiviteler planlamalıyız. Onları anlamalı, yargılamamalı ve bunu onlara hissettirmeliyiz.



Erdinç Büyükaşık

BOŞLUK YOK
YARATIYORUZ BİZ

Herkes kendi meşrebince bir hikâyenin peşinde koşuyor. Bitmiyor bu koşuşturmaca. Fiziksel olarak dursak bile iç dünyamızdaki sorular, sorgulamalar, hesap vermeler, hesap sormalar, hayal ettiğimiz hikâyeye ulaşma duygusu durduruyor bizi. İnsandaki tatmin olup yeniden isteme dürtüsü olduğu sürece bu böyle olacaktır.

Travmalarımız annemizle birlikte başlıyor aslında. Ne etsek ondaki iyilik ve inkâr duygusundan

ÇOĞALMAK

uzaklaşmıyoruz. Onun yüzünden yakınımıza, çevremize sonunda hayata borçlu olup çıkıyoruz. Hep borçlu düşünüyoruz kendimizi. O; vefa, bağlılık, inanç yaratıyor bünyemizde.

Felsefe oluşturuyoruz kendimize ve bağlanıyoruz felsefemize. Tanımadığımız insana yoldaş ediyoruz. Yoksa inkâr etmiş oluruz inançlarımızı. Tanıdıkça o yoldaş içimizde bir boşluk oluşmuyor değil, ne var ki hissettirmiyoruz, o boşluk

yeni boşlukları yaratsa da.

Böylelikle annelik travmasının devamı yoldaşlık travması oluyor.

Oysa biz sevmek istiyoruz. Eş değil, yoldaş değil. Sadece sevmek istiyoruz. Annemize dönmek. Ama bu sefer borçluluk hissine kapılmayacağız. Karşılıksız her şey. Çimenlerde otururken, biralarmızı içerken çekip gideceğimizi biliyoruz.

Ertesi gün bir öyküyü okuyoruz bizi anlatan. Oysa hikâyeye Rusya'da geçiyor.

Burada olmakla Rusya'da olmanın farkını tartışıyoruz. Diyorum ki, ben

senin memelerinden süt emmedim ama yaşıyorum, hiçbir şey sunmadın ama mutluyum. Biz, diyorsun, seviyoruz sadece, ne iyilik peşindeyiz ne de inkâr. Çimenler, ağaçların kokusu, denizin güzelliği nasılsa biz de öyleyiz. Veriyoruz birbirimize, asla karşılık beklemiyoruz.

Hadi Moskova'ya gidelim, diyorum, zaten Moskova'dayız, diyorsun.

Gözbebeklerinde oluşan sevgiyi çekiyorum içime.

Turan HORZUM

RAFLARDAKİ KİTAPLAR

